

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1To/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 9520100135
Dátum vydania rozhodnutia: 09.03.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9520100135.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Martina Bargela na verejnom zasadnutí konanom 9. marca 2022 v Bratislave v trestnej veci proti obžalovanému Mgr. art. A. N. a spol. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a iné prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podané proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-5T/6/2020, zo 17. mája 2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora zamietá ako nedôvodné.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-5T/6/2020, zo 17. mája 2021 boli obžalovaní Mgr. art. A. N. a Mgr. art. G. Q. podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodení spod obžaloby prokurátora, sp. zn. VII/2 Gv 149/17/1000, zo 16. júna 2020 pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, ktorého sa mali dopustiť na skutkovom základe, že

Mgr. art. A. N., ako riaditeľ Útvaru hlavného architekta mesta G., po predchádzajúcej dohode s Mgr. art. G. Q., konateľom spoločnosti N., so sídlom K. (od 22.07.2017 pod obchodným menom TL., so sídlom T.), v dobe najmenej od 10. februára 2017 na presne nezistenom mieste v G., podmienil vydanie kladného stanoviska Útvaru hlavného architekta mesta G. s novou urbanistickou štúdiou „N.“, v rámci ktorej mal byť zapracovaný aj zámer k výstavbe čerpacej stanice pohonných hmôt a prevádzky potravín, ako aj jej schválenie tým, že spoločnosť D., IČO: XX XXX XXX, so sídlom E., ako investor tohto zámeru, zadá zákazku na spracovanie predmetnej urbanistickej štúdie spoločnosti N., ktorej následne G. C., konateľka spoločnosti D., na základe spoločnosťou N., vystavenej zálohovej faktúry č. XXXXXXXX z 28. februára 2017, uhradila 1. marca 2017 bezhotovostným prevodom na účet spoločnosti N., sumu vo výške 9.000 Eur s DPH ako zálohovú platbu za spracovanie predmetnej urbanistickej štúdie.

Špecializovaný trestný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate nasledovne:

„Dokazovanie bolo zamerané predovšetkým na riadne zistenie skutkového stavu v danej veci, najmä či uvedené dôkazy produkované v prípravnom konaní a následne dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, preukazujú skutkový stav uvedený v skutkovej vete podanej obžaloby prokurátora ÚŠP GP SR.

Obidvaja obžalovaní spáchanie trestnej činnosti popreli, hlavného pojednávania sa nezúčastnili.

Je potrebné uviesť, že pri ustálení skutkového stavu súd prihliadal predovšetkým na výpoveď svedkyne G. C., ktorá tak v priebehu v prípravnom konaní a následne aj na hlavnom pojednávaní v procesnom postavení svedkyne, ako agenta ustanoveného v prípravnom konaní, vypovedala o skutočnostiach rozhodných pre trestné konanie ako aj ďalších svedkov T., G., T., I., A., Q., a F.. Tiež na prepisy záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke, medzi jednotlivými obvinenými a svedkami tak, ako boli bližšie špecifikované, ako aj listinné dôkazy.

Súd mal za preukázané, že v danom prípade na výstavbu čerpacej stanice, ako aj ďalší zámer v mestskej časti G., obvinená C. predložila urbanistickú štúdiu, ktorá bola spracovaná v roku 2016 s tým, že podľa vyjadrenia obžalovaného N., v tom čase riaditeľa Útvaru hlavného architekta mesta G., táto nespĺňa podmienky a nie je možné uvedenú urbanistickú štúdiu schváliť tak, ako to predložila svedkyňa C., ktorá ako konateľka spoločnosti D., v časti dotýkajúcej sa spornej čerpacej stanice zastupovala R., s ktorou bola v obchodno-právnom vzťahu.

Medzi zainteresovanými osobami prebehla ohľadom urbanistickej štúdie pomerne rozsiahla vzájomná komunikácia a na základe týchto vykonaných dôkazov došlo k prijatiu záveru, že v danom prípade zodpovedá skutočnosti, že táto vzájomná komunikácia obidvoch obžalovaných ako aj svedkyne sa dotýkala realizácie samotnej urbanistickej štúdie v predmetnej veci, ktorú urbanistickú štúdiu, čo je nesporné z vykonaného dokazovania, realizovala spoločnosť N., ktorej konateľom v tom čase bol obžalovaný Mgr. art. G. Q..

Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej za preukázané, že na vypracovaní tejto urbanistickej štúdie sa podieľal nielen obžalovaný Q. a osoby, ktoré on označil, ale aj svedok A., ktorý uviedol, že s ním táto vec bola konzultovaná. A rovnako tak vykonaným dokazovaním bola preukázaná aj tá skutočnosť, že na vypracovaní tejto štúdie sa podieľal aj obžalovaný N. a v časti sa podieľali na vypracovaní tejto urbanistickej štúdie aj zamestnanci Útvaru hlavného architekta, v danom prípade minimálne svedkyňa M. I., teda v tom čase družka obžalovaného A. N., ktorá vypracovala v súvislosti s ňou pasportizáciu zelene.

Pokiaľ ide o záver uvedený v skutkovej vete obžaloby, že obidvaja obžalovaní po vzájomnej dohode žiadali a prijali od svedkyne G. C. úplatok, tak s prihliadnutím na vyššie uvedené dôkazy táto skutočnosť vykonaným dokazovaním preukázaná nebola.

Konkrétne vo vzťahu k obžalovanému N. nebolo preukázané, že obžalovaný N. v súvislosti s realizáciou tejto zákazky alebo s vypracovaním štúdie žiadal, alebo prijal akékoľvek finančné plnenie, či už od spoločnosti N., teda od obžalovaného Q. alebo od inej osoby. Tiež súd nemal vykonaným dokazovaním za preukázané tak, ako je to uvedené v obžalobe, že by obžalovaný N. podmieňoval schválenie urbanistickej štúdie podmienkou, že túto vypracuje spoločnosť N. Tento záver bol prijatý aj napriek tvrdeniu svedkyne C., že sa mal pred ňou obžalovaný Q. vyjadriť, že ak tú zákazku prevezme, tak táto prejde a nebudú žiadne problémy a ani napriek zisteným skutočnostiam svedčiacim pre záver, že obžalovaní N. a Q. ohľadom štúdie intenzívne spolu komunikovali. Tieto skutočnosti ani v súhrne nepredstavujú podklad pre záver uvedený v obžalobe, že schválenie štúdie bolo podmienené jej vypracovaním. V stručnosti zhrnuté, záver uvedený v obžalobe, že obžalovaný N. podmienil schválenie štúdie vypracovaním tejto štúdie spoločnosťou N., oporu vo vykonanom dokazovaní nemá, lebo svedkyňa C. na otázku uviedla, že takto sa obžalovaný nevyjadril a len sa domnieva, že to tak je. To, že uvedené plnenie predstavuje úplatok nevyplýva z priameho vyjadrenia obžalovaných, ale predstavuje len „presvedčenie“ svedkyne C., čo vyplýva aj z príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, kde sa okrem iného uvádza: „10. februára 2017 dostala od obchodného partnera informáciu, že N. jej poslal odkaz prostredníctvom I., že sa má spojiť s projektantom Q. a dohodnúť si stretnutie. Q. mal zabezpečiť vyhotovenie projektových podkladov, s ktorými nebude mať N. problém pri schvaľovacom procese. Podľa pokynov sa 14. februára teda v reštaurácii (E.) so Q. stretla“. Ďalej sa v návrhu okrem iných skutočností uvádza, že po tom, ako jej oznámil, že koľko to bude stáť, zaplatila

zálohu a pokiaľ ide o (videnie) poslancov, okrem iného aj to, že T?r?k nebude robiť problémy.' G. C. (ako sa ďalej v príkaze uvádza), tiež uviedla, že je presvedčená o tom, že Q., N. a T?r?k úzko spolupracujú a na jej úkor sa chcú obohatiť tak, že za kladné vyjadrenie k jej projektu dostane riaditeľ Útvary hlavného architekta províziu vyplatenú sofistikovaným spôsobom cez firmu N. '.

Ďalej rovnako tak, pokiaľ ide o jej tvrdenie, že za ňou prišiel I., ktorého mal poslať E., aby štúdia bola vypracovaná spoločnosťou N., ktorú zastupoval obžalovaný Q., tak svedok I. túto skutočnosť nepotvrdil.

Rovnako tak, pokiaľ ide o obžalovaného N., vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že obidvaja obžalovaní spolu so svedkyňou C. spolupracovali na tom, aby táto štúdia bola pripravená tak, aby prešla a tiež, že obžalovaný N. oslovil svedkyňu C., aby táto oslovila poslancov výboru mestskej časti Q., resp. osoby, ktoré mali na týchto poslancov vplyv, čo táto aj urobila, avšak nebolo vykonaným dokazovaním preukázané, že by tento úplatok od nej žiadal, alebo prijal. A tiež nebolo preukázané, že by bol prijal akékoľvek plnenie od obžalovaného Q., resp. od inej osoby.

Vo vzťahu k obžalovanému Q. mal súd za preukázané, že tento ako konateľ spoločnosti N., prijal zálohovú platbu a súd má za to, že v danom prípade pokiaľ ide o prijatie zálohovej platby za vypracovanie urbanistickej štúdie, nemožno ju označiť za prijímanie úplatku, pretože uvedené dielo zrealizované bolo a pokiaľ svedkyňa C. v konaní argumentuje tým, že táto nebola zrealizovaná v požadovanej kvalite a že to bol len akýsi náčrt a len časť vytrhnutých dokumentov zo všeobecne prístupných zoznamov a záznamov, ktoré sa dotýkajú mestskej časti G., tak v tomto prípade je potrebné uviesť, že pokiaľ svedkyňa C. mala za to, že toto dielo vykazuje vady, mala právo tieto vady diela uplatňovať osobne vo vzťahu k spoločnosti N., prípadne zodpovedajúcou právnou cestou sa domáhať nápravy vo vzťahu k uvedeným vadám diela. Navyše išlo o oficiálnu zálohovú platbu riadne zaúčtovanú, za ktorú bola poskytnutá služba, ktorú si svedkyňa C. objednala.

Nie nevýznamnou skutočnosťou pre posúdenie konania obidvoch obžalovaných je aj posúdenie konania svedkyne C. a pravdivosti jej vyjadrení, ktorá po tom, ako pôvodná štúdia neprešla a údajne bola oslovená, aby štúdiu vypracovala spoločnosť N., s týmto súhlasila a zaplatila aj zálohu na základe riadne vystavenej faktúry. A to aj napriek tomu, že zároveň podala trestné oznámenie pre podozrenie z prijímania úplatku a bola následne ustanovená za agenta, kde ďalšie jej rozhovory boli monitorované. Ani z jedného z rozhovorov nevyplývalo priamo, že by si úplatok obžalovaní N. alebo Q. žiadali, alebo úplatok prijali. Tiež bolo prihliadnuté na tú skutočnosť, že po tom, ako svedok A. pozemky predal, svedkyňa C. začala zastupovať nového investora Mgr. A. D., a napriek tomu, že na znak nesúhlasu s konaním obidvoch obžalovaných podala na nich trestné oznámenie, nemala problém po krátkom čase ďalej spolupracovať s obžalovanými N. a Q., ktorí vypracovali novú štúdiu a podľa jej vyjadrenia dostali za túto novú štúdiu 18.000 Eur. Tu už ale ďalšie trestné oznámenie nepodala, resp. zo spisu nevyplýva, že by ho podala. Nebolo predmetom dokazovania skúmať konanie svedkyne C., avšak skutočnosť vykonané v rámci dokazovania viedli súd k dôvodným pochybnostiam o pravdivosti niektorých častí vyjadrení svedkyne C. a o evidentnej účelovosti jej tvrdení a samotného konania v súvislosti s realizáciou stavebného zámeru v mestskej časti G..

Vo vzťahu k právnej kvalifikácii konania obžalovaných bolo potrebné sa zaoberať základnou skutočnosťou, či konanie obidvoch obžalovaných z hľadiska právneho posúdenia napĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona. Bol prijatý záver, že pokiaľ ide o charakter samotného konania obidvoch obžalovaných, v danom prípade nedošlo k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu.

Podľa obžaloby prokurátora sa uvedeného zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spolupáchatelstvom podľa § 20 Trestného zákona obidvaja obžalovaní dopustili tým, že spoločným konaním v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo pre inú osobu obžalovaný N. žiadal úplatok a rovnako tak obžalovaný Q. priamo pre inú osobu žiadal úplatok.

Pokiaľ ide o úplatok, tento je definovaný ustanovením § 131 ods. 3 Trestného zákona ako plnenie, na ktoré nie je právny nárok. Pokiaľ ide o vykonané dokazovanie, nebolo preukázané, že by platba, ktorú prijal Q. bola úplatkom, bola to platba za zrealizované dielo. Rovnako tak vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by nejakú províziu N. dostal. Je potrebné prisvedčiť, že existujú dôvody na podozrenie z takéhoto konania, ale v danom prípade pre jednoznačné rozhodnutie o vine obžalovaných nepostačuje presvedčenie svedkyne, v danom prípade G. C., že došlo k takémuto konaniu práve s týmto

zámerom, čo preukázané aspoň v rovine rozumnej istoty a konkrétnymi dôkazmi musí byť.

Vo vzťahu k ustáleniu základných predpokladov trestnej zodpovednosti bol prijatý záver, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný N. vystupoval v uvedenom vzťahu ako tzv. „dohadzovač“ pre firmu obžalovaného Q., ktorý sa následne dohodol, že štúdiu pre svedkyňu C. vypracuje, tak sa aj stalo a prijal za to zálohovú platbu vo výške 9.000 Eur s DPH. Táto platba preto nie je úplatkom, pretože nešlo o plnenie, na ktoré nebol právny nárok, obžalovaný Q. za vypracovanie štúdie mal nárok na plnenie a tento nárok si aj uplatnil tým, že uvedenú faktúru vystavil a platbu prijal. Toto konanie však nie je konaním, ktoré by bolo možné bez ďalšieho označiť za správanie korupčné. Bez ďalšieho znamená bez preukázania, že obžalovaný N. úplatok žiadal pre obžalovaného Q. a vo vzťahu k obžalovanému Q., že tento by úplatok žiadal pre inú osobu. V tejto súvislosti považuje súd za potrebné uviesť, že v tom čase, teda v čase spáchania skutku (ani v súčasnosti) existujúca platná právna úprava nepostihovala (nepostihuje) tzv. dohadzovačov z radov osôb verejne činných a konajúcich vo verejnom záujme, v prípade, že nie je preukázané, že aspoň z časti prijali plnenie od subjektu, v prospech koho intervenovali. Je nesporné, že zo strany obžalovaného N. išlo o neštandardné a neetické správanie, ktoré malo za následok skončenie pracovného pomeru vo vzťahu k mestu G., pretože tento mal uzavretú zmluvu a vykonával prácu vo verejnom záujme. Pôsobenie vo funkcii ukončil dňa 27. júna 2018 dohodou.

Samotný skutok uvedený v obžalobe pozostáva v časti zo zistených skutočností, ktoré sa reálne stali, to konkrétne v tej časti, kde sa uvádza, že obžalovaný Mgr. Q. ako konateľ spoločnosti N., uzavrel s G. C., konateľkou spoločnosti D. zmluvu na spracovanie urbanistickej štúdie k stavebnému zámeru výstavby ČS pohonných hmôt a prevádzky potravín, za účelom jej schválenia na ÚHA mesta G., na základe čoho vystavil faktúru v prospech spoločnosti N., vo výške 9.000 Eur s DPH ako zálohovú platbu za spracovanie predmetnej štúdie, ktorú sumu následne G. C. uhradila, zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania.

V ďalšej časti pozostáva skutok zo skutočností, ktoré vykonaným dokazovaním preukázané neboli. Teda konkrétne, že by obžalovaný N. po predchádzajúcej dohode s obžalovaným Q. podmienil vydanie kladného stanoviska ÚHA zadáním zákazky na vypracovanie štúdie spoločnosti N., a tiež, že by obidvaja žiadali úplatok.

Bol tak prijatý záver, že skutok v časti preukázanej vykonaným dokazovaním sa stal, avšak toto konanie nie je trestným činom, pretože tak, ako už bolo uvedené, obžalovaný N. v polohe dohadzovača žiadne plnenie ani zo strany obžalovaného Q., ani zo strany G. C., ani inej osoby neprevzal a obžalovaný Q. prevzal plnenie, ktoré nie je úplatkom.

Z uvedených dôvodov vzhľadom na prijatý záver o tom, že vo vzťahu k obidvom obžalovaným skutok nie je trestným činom, súd potom obidvoch obžalovaných podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku spod obžaloby prokurátora ÚŠP GP SR VII/2 Gv 149/17/1000-60 zo 16. júna 2020 oslobodil".

Proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podal odvolanie prokurátor. Argumentoval takto:

„Oslobodzujúce výroky sú nesprávne z toho dôvodu, že samosudca nesprávne posúdil a vyhodnotil vykonané dôkazy, a to jednostranne a v prospech menovaných obžalovaných.

V prvom rade je potrebné poukázať na skutočnosť, že úplatkom v danej veci nebola suma zaplatených finančných prostriedkov za vypracovanie urbanistickej štúdie, ale samotná požiadavka a následne zadanie tejto zákazky zo strany G. C., konajúcej v mene spoločnosti D., voči spoločnosti N. Vo vzťahu k uvedenému treba doplniť, že spoločnosť N., nemala žiaden právny nárok, aby bola vopred určenou a jedinou „správnou“ spoločnosťou, zadanie zákazky ktorej malo byť zárukou schválenia predmetnej urbanistickej štúdie a následného vydania kladného, súhlasného stanoviska zo strany útvaru hlavného architekta pre uvedený zámer výstavby čerpacej stanice v danej lokalite.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že zo strany G. C. došlo k zmene osoby architekta, ktorý mal túto urbanistickú štúdiu vypracovať, a to z osoby H. T. na G. Q., konajúceho za spoločnosť N. Na margo uvedenej spoločnosti je z vykonaného dokazovania zrejmé, že išlo o spoločnú firmu G. Q. a A. N. už v čase inkriminovaného konania. Uvedený záver nepochybne vyplýva z obsahu ich vzájomnej komunikácie z 11. mája 2017 (konkrétne č. l. 1007 zv. 4 vyšetrovacieho spisu), kde A. N. výslovne hovorí o tom, že ide o ich spoločnú firmu a že ide s kožou na trh. Zároveň z obsahu daného telefonického rozhovoru je zrejmé, že okrem zákazky G. C. riešili spoločne viacero vecí. Je pritom evidentné, že mali nabratej toľko veľa roboty, že to nestíhali všetko robiť. Problém sa objavil aj pri určení termínu, dokedy mala byť vypracovaná urbanistická štúdia pre G. C.. Rovnako tak z rozhovoru menovaných obvinených zo 4.

júna 2017 (č. l. 1019 zv. 4 vyšetrovacieho spisu) je zrejmé, že keď A. N. odíde z útvaru hlavného architekta, tak nebudú mať robotu.

Z uvedeného potom vyplýva logicky interpretovateľný záver, že postavenie A. N. ako riaditeľa útvaru hlavného architekta, malo priamu vecnú súvislosť so zákazkami, ktoré realizovala ich spoločná firma s G. Q.. Na základe uvedeného potom A. N. garantoval G. C. vydanie kladného stanoviska k predmetnému zámeru výstavby čerpacej stanice, na základe schválenia urbanistickej štúdie.

Správnosti tohto záveru potom nasvedčuje aj skutočnosť, že A. N. 5. júla 2017 pri komunikácii s N. T. (č. l. 1038-1039 zv. 4 vyšetrovacieho spisu) tomuto oznamuje, že robí jednu urbanistickú štúdiu Q., a pýta sa, či ho môže uviesť ako autora danej štúdie, lebo nemôže tam dať seba ani G. Q. a 18. júla má prerokovanie, kde by mal autor danú štúdiu odprezentovať, ale A. N. povie, že T. je na dovolenke a odprezentuje to akože za neho a N. T. s tým nebude mať žiadnu starosť. Zároveň mu A. N. hovorí, že mu tú štúdiu zajtra pošle, aby videl, o čo vlastne ide. A keď bude mať čas, aby si to do toho osemnásteho júla pozrel. N. T. s tým bez problémov súhlasí; nie je problém, zariadi, aby mu to niekto opečiatkoval a prípadne aj napodobnil jeho podpis.

Tieto skutočnosti potom nepriamo potvrdzuje aj svedkyňa Q. G., ktorá uvedenú urbanistickú štúdiu obstarávala, a ktorá pri svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedla, že jedinou neštandardnou vecou bolo, že predmetnú urbanistickú štúdiu prezentoval A. N. namiesto N. T., ktorý bol uvedený ako jej autor.

Potrebné je v tejto súvislosti potom tiež poukázať na to, že A. N. pri vzájomnom rozhovore 19. apríla 2017 (č. l. 852 zv. 4 vyšetrovacieho spisu) zdôrazňuje G. C., že záleží na tom, aby ostali na nejakej báze diskretnosti pred H. T., na čo mu svedkyňa odpovedá, že H. poslala preč. Zároveň ju A. N. uisťuje, že on aj G. Q. urobia maximum a 99 % vecí, čo spraví, sa podarí. Následne A. N. 20. júla 2017 (č. l. 1085 zv. 4 vyšetrovacieho spisu) zdôrazňuje G. C., že spracovateľom urbanistickej štúdie bude architekt N. T., obstarávateľom je Q. G., kolegyňa A. N., ktorá je 100 % na jeho strane. Zároveň ju upozorňuje, aby nikde nespomínala G. Q. v súvislosti s urbanistickou štúdiou. Taktiež ju upozorňuje, že oni dvaja (A. N. a G. C.) sa nepoznajú a nekomunikujú spolu.

Na základe uvedeného potom možno konštatovať, že splnenie požiadavky na vypracovanie urbanistickej štúdie cez spoločnosť N. (hoci táto informácia v čase vypracovávania urbanistickej štúdie a jej prezentácie mala byť na základe požiadavky A. N. zo strany G. C. držaná v tajnosti) bola ‚vstupenkou‘ k dosiahnutiu úspechu na útvare hlavného architekta, t. j. k získaniu kladného stanoviska útvaru hlavného architekta s novou urbanistickou štúdiou tak, ako to vyplynulo z výpovede G. C.. Nešlo len o jej prostú domnienku, ale o splnenie vopred oznámených a stanovených podmienok zo strany A. N. a G. Q..

V danom prípade je teda nepochybne zrejmé, že požiadavka na zadanie objednávky na vypracovanie urbanistickej štúdie spoločnosti N. bola žiadosťou o úplatok, ktorý bol odplatou za dosiahnutie vybavenia kladného stanoviska na útvare hlavného architekta vo vzťahu k danej urbanistickej štúdii.

Obžalovaný A. N. v tomto koncepte nevystupoval len ako prostý ‚dohadzovač‘, ktorý len ‚sprostredkoval‘ kontakt G. C. s G. Q., ale bol osobou aktívne konajúcou, ktorá inštruovala G. C., aby zmenila osobu architekta z H. T. na G. Q., resp. spoločnosť N. Práve táto skutočnosť bola rozhodujúcou, aby potom A. Q. naďalej aktívne konal a vystupoval v celom procese zadania vypracovania urbanistickej štúdie, koordinácie prác na tejto štúdii aj zo strany pracovníčok útvaru hlavného architekta, ktorého bol riaditeľom, ako aj zabezpečenia ďalších nevyhnutne potrebných záležitostí v súvislosti s vypracovaním (zainteresovanie N. N. ako autora predmetnej štúdie s legendou, ktorá mala odpútať pozornosť od skutočnosti, že túto mal vypracovať G. Q. s A. N.) a následným prezentovaním tejto štúdie tak, aby bola schválená a mohol následne vydať sľúbené súhlasné stanovisko G. C.. Tieto skutočnosti v rozumnej rovine vyplývajú aj z osobnej, až zanietenej miery účasti A. N. na danom procese aj napriek nesúhlasnému stanovisku poslancov mestskej časti Q. s výstavbou čerpacej stanice (č. l. 1037 zv. 4 vyšetrovacieho spisu), keď menovaný hovorí G. Q., že napriek problémom s čerpacou stanicou pôjde vabank a vydá súhlasné stanovisko s pumpou aj bez urbanistickej štúdie a následne hovorí G. C. (č. l. 1061-1062 zv. vyšetrovacieho spisu), že je to háklivá vec, nevie, či niekedy riešil háklivejšiu v rámci mesta, ale musia byť trpezliví. Bude zasadanie zastupiteľstva, tak na základe toho sa vyhodnotia ďalšie kroky, resp. pôjde tvrdo po tom, aj za cenu všetkých obetí, vrátane jeho osoby.

Možno teda uzavrieť, že A. N. ako riaditeľ útvaru hlavného architekta, v súvislosti s predmetnou urbanistickou štúdiou a deklaroványm vydaním súhlasného stanoviska obstarával vec všeobecného

záujmu, pričom schválenie tejto štúdie a následné vydanie súhlasného stanoviska podmienil tým, že G. C. mala zmeniť architekta a zadať zákazku na vypracovanie predmetnej štúdie spoločnosti N., ktorá bola spoločnou firmou obžalovaných. Uvedené konanie je preto možné kvalifikovať ako priame vyžiadanie úplatku vo forme zadania zákazky na vypracovanie urbanistickej štúdie pre inú osobu - spoločnosť N. O takomto spôsobe vzájomnej previazanosti vykonávania činností na útvare hlavného architekta pod taktovkou A. Q. a realizácie zákazky pre spoločnosť D. vedel aj G. Q., ktorý prípadné nejasnosti, resp. vzájomné nezhody v súvislosti s danou zákazkou priamo riešil s A. Q. ako ďalším majiteľom spoločnosti N., ktorý z hľadiska svojho postavenia na útvare hlavného architekta bol garantom úspešnosti splnenia požiadavky G. C. na vydanie súhlasného stanoviska.

Vychádzajúc z uvedeného potom možno dospieť k záveru, že rozhodnutie súdu o oslobodení menovaných obžalovaných je nesprávne".

Na základe uvedeného prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Špecializovaný trestný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Trestného poriadku, a to najmä zásady zákonného procesu (§ 2 ods. 7 Trestného poriadku), práva na obhajobu (§ 2 ods. 9 Trestného poriadku), náležitého zistenia skutkového stavu veci (§ 2 ods. 10 Trestného poriadku), voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Trestného poriadku), ako aj zásady rovnosti strán (kontradiktórnosti) tak, ako je táto obsiahnutá v § 2 ods. 14 Trestného poriadku. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku dostatočne presvedčivo a zrozumiteľne vysvetlil, na základe čoho oslobodil obžalovaných spod obžaloby.

Najvyšší súd konštatuje, že Špecializovaný trestný súd vyhodnotil vykonané dôkazy súhrne logickým a zároveň aj presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému hodnoteniu z hľadiska pravidiel § 2 ods. 12 Trestného poriadku nemožno nič vytknúť. Hodnotenie dôkazov Špecializovaného trestného súdu neodporuje základným princípom logického myslenia. Skutočnosť, že prokurátor sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi Špecializovaného trestného súdu, nemôže sama o sebe viesť najvyšší súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených Špecializovaným trestným súdom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne právo strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/2008, II. ÚS 197/2007, II. ÚS 78/2005, V. ÚS 252/2004).

Prokurátor považoval oslobodzujúce výroky rozsudku Špecializovaného trestného súdu za nesprávne z toho dôvodu, že samosudca vykonané dôkazy mylne posúdil a vyhodnotil jednostranne v prospech obžalovaných.

Vo svojej podstate odvolanie prokurátora spočívalo na tvrdení, že v danej veci nebola úplatkom suma zaplatených finančných prostriedkov za vypracovanie urbanistickej štúdie, ale samotná požiadavka a následné zadanie tejto zákazky G. C., ktorá konala za spoločnosť D., voči spoločnosti N. Podľa názoru prokurátora na to naposledy menovaná spoločnosť nemala žiaden právny nárok. Svoje presvedčenie v podanom odvolaní potom doplnil o vlastnú interpretáciu vykonaného dokazovania.

K odvolacím námietkam najvyšší súd uvádza:

Podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona kto v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Podľa § 131 ods. 1 Trestného zákona vecou všeobecného záujmu sa na účely tohto zákona rozumie záujem presahujúci rámec individuálnych práv a záujmov jednotlivca, ktorý je dôležitý z hľadiska záujmov spoločnosti.

Podľa § 131 ods. 3 Trestného zákona úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

V oblasti výkonu štátnej moci nemožno tolerovať žiadne úplatky, a to ani nepatrnej hodnoty (primerane R 17/1978). Obstarávanie vecí všeobecného záujmu je zároveň činnosťou, ktorá súvisí s plnením úloh týkajúcich sa vecí všeobecného záujmu, teda nielen rozhodovanie orgánov štátnej moci, ale aj iná činnosť v oblasti uspokojovania materiálnych, sociálnych, zdravotných, kultúrnych a iných potrieb občanov a právnických osôb. Ide teda o plnenie všetkých úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má záujem celá spoločnosť alebo určitá sociálna skupina - nepatrí sem len činnosť občanov, ktorá je výlučne prejavom ich osobných práv (primerane R 1/1978, R 17/1978, R 16/1988 alebo R 13/1990-II). Pre naplnenie tohto znaku nie je rozhodujúca výška úplatku, ktorú je naopak potrebné hodnotiť v súvislosti s ďalšími okolnosťami, ktoré určujú stupeň závažnosti činu.

V činnosti orgánov verejnej moci je obstaraním vecí všeobecného záujmu nielen vlastné rozhodovanie a jeho výkon, ale aj administratívno - správne činnosti. Vyžaduje sa, aby medzi úplatkom a obstaraním vecí všeobecného záujmu existovala súvislosť; takáto súvislosť je daná vtedy, keď úplatok má vzťah ku konkrétnej činnosti, ktorá má povahu obstarania vecí všeobecného záujmu (R 18/1978).

Úplatkom je neoprávnená výhoda, ktorú dostáva uplácany alebo s jeho súhlasom iná osoba, spočívajúca spravidla v priamom majetkovom prospechu, napr. finančnom alebo materiálnom. Môže však ísť aj o výhodu iného druhu, napr. protislužbu. Z hľadiska naplnenia tohto znaku nie je rozhodujúca výška úplatku, nakoľko Trestný zákon neustanovuje žiadnu hodnotovú hranicu.

K návrhu prokurátora, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok v súlade s § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, je potrebné uviesť, že chyby odôvodňujúce zrušenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu v danej veci neexistujú. Najvyšší súd po jej preskúmaní rovnako dospel k oslobodzujúcemu záveru, pretože skutok kladený za vinu obžalovaným nie je trestným činom. Na rozdiel od prokurátora má rovnako ako súd prvého stupňa skutkové zistenia za jasné a úplné. To platí aj o vysporiadaní sa súdom so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Pokiaľ ide o úplatok, za aký ho považoval prokurátor - samotná požiadavka a proces zadania tejto zákazky - také konanie, ako v predmetnej veci, úplatkom nie je.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by obžalovaný Mgr. art. A. N. vôbec dostal nejakú províziu. Tvrdenie prokurátora, že požiadavka a zadanie zákazky zo strany svedkyne G. C., ktorá konala v mene spoločnosti D., voči spoločnosti N., je úplatkom, v našom právnom poriadku nemá oporu.

Dokazovaním skutočne vyšlo najavo, že menovaný obžalovaný takú zákazku pre firmu spoluobžalovaného Mgr. art. G. Q. „dohodil“. To však nie je možné pod právnym rámcom Slovenskej republiky označiť za korupčné správanie. Také konanie samozrejme možno pokladať v slušnej spoločnosti za správanie amorálne a neakceptovateľné. Obžalovaný Mgr. art. A. N. naň doplatil aspoň skončením pracovného pomeru vo vzťahu k mestu G., aj keď je pravdou, že dohodou. S „čachrami“ obžalovaných, ktorých sa dopustili v spojitosti s ich konaním, sa však odvolací súd ďalej nebude môcť zaoberať, keďže ani tie platná právna úprava nepostihuje a logicky im tak za ne nezakladá trestnoprávnu zodpovednosť.

V ďalšom sa najvyššiemu súdu natíska otázka, či sa prokurátorovi nezdá správanie svedkyne G. C. (navyše ustanovenej ako agenta) prinajmenšom zvláštna, a to hneď v niekoľkých ohľadoch. Po prvé v tom, že v tejto veci súhlasila a zaplatila zálohu na základe vystavenej faktúry, a to aj napriek tomu, že podala trestné oznámenie pre podozrenie z prijímania úplatku. Z monitorovaných rozhovorov priamo nevyplývalo, že by úplatok obžalovaní žiadali, alebo prijali. Tiež sa odvolací súd pýta, či je namieste, aby svedkyňa po krátkom čase opäť spolupracovala s obžalovanými pri novej štúdií, ako by sa nič nestalo? Najvyšší súd pripomína, že svedkyňa bola v prípravnom konaní ustanovená za agentku. Zreteľne sú teda vo veci vznesené pochybnosti o pravdivosti niektorých vyjadrení svedkyne C. a jej javiaceho sa účelového až tendenčného konania.

Navyše vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by obžalovaný Mgr. art. A. N. po predchádzajúcej dohode s obžalovaným Mgr. art. G. Q. podmienil vydanie kladného stanoviska ÚHA zadaním zákazky na vypracovanie štúdie spoločnosti N. Takisto z neho nevyplýva, že by obaja žiadali úplatok v zmysle § 131 ods.3 Trestného zákona. Nebolo ani preukázané, že by obžalovaní prezentovali, že majú možnosť konkrétnym spôsobom ovplyvniť rozhodovanie príslušného stavebného úradu či mestského zastupiteľstva vo vzťahu s vydaním kladného stanoviska s urbanistickou štúdiou, resp. že by sa tak i pokúsili urobiť. Celá vec bola v podstate postavená do roviny, že obžalovaný Mgr. art. Q. bude schopný vypracovať predmetnú štúdiu v takej kvalite, aby bola schválená. V uvedenom zmysle preto samotnú ponuku na vypracovanie štúdie v kvalite „aby prešla“ a jej následnú akceptáciu nemožno považovať za plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

Odvolací súd tak dáva za pravdu súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že skutok sa stal, avšak toto konanie nie je trestným činom, keďže obžalovaný N. ako „dohadzovač“ žiadne plnenie od nikoho neprevzal a obžalovaný Q. prijal plnenie, ktoré nie je úplatkom. V ďalšom najvyšší súd odkazuje na odôvodnenie rozsudku Špecializovaného trestného súdu (str. 12 a nasl.), s ktorým sa stotožňuje, pretože je zreteľné a postačujúce. Za také ale nemožno považovať dôvodenie prokurátora, ktoré je aj v rovine dohadov väčšinou len za účelom podporenia svojich tvrdení z obžaloby. Príkladom je úvaha, že malo ísť o „spoločnú firmu“ G. Q. a A. N. už v čase inkriminovaného skutku. Opäť išlo o teoretické úvahy namiesto vyhodnotenia relevantného právneho stavu. Samotná obžaloba podaná na zmienených obžalovaných mala svoje slabé miesta a dokazovanie vykonané súdom následne nepreukázalo to, čo si prokuratúra vytýčila za cieľ. Opomenúť nemožno ani zásadu in dubio pro reo, ktorej väčšiu pozornosť by bolo na mieste dávať vtedy, ak by vznikli pochybnosti, ktoré by bolo vhodné pripočítať v prospech obžalovaných. K tejto situácii ale vzhľadom na neunesenie dôkazného bremena zo strany prokurátora nedošlo. Opierať tvrdenia na základe položenom výpovedami rozporuplnej svedkyne a malom množstve nepriamych dôkazov pri uznávaní obžalovaných za vinných nemohlo obstáť.

Preskúmaním obsahu spisového materiálu tak najvyšší súd zistil, že prvostupňový súd postupoval správne a v súlade so zákonom pri zisťovaní a ustálení skutkového stavu veci ohľadne výroku o vine, keď na hlavnom pojednávaní vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, ktoré následne náležite vyhodnotil a dospel tak k správne a úplnému skutkovému záveru.

Tento, aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania, z ktorých prvostupňový súd vyvodil správny záver.

Najvyšší súd len dodáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na

každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo potrebné meniť, alebo rušiť, nakoľko toto je zákonné a správne a Špecializovaný trestný súd nepochybil, odvolací súd poukazuje v plnom rozsahu na dôvody napadnutého rozsudku. Dôvody napadnutého rozsudku sú zrejme až vyčerpávajúce, logické a zákonné a najvyšší súd sa s nimi plne stotožňuje.

Riadiac sa uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

